

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пош.
Конто почт. шадн. 143322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів. —
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей,
Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зс.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Сталось...

Львів, 28. жовтня 1927.

Сталось... Сталось те, що мало статися, що можна було майже з певністю передбачити. Шулім Шварцбарт, вбивець б. гол. отамана і голови Директорії Симона Петлюри, особник з невідомою минулщиною, пів-анархіст, пів-злочинець, одержав від париської лави присяжних суддів атестат невинності в бомбастичній формулі: Згідно з нашим сумлінням та найглибшим пересвідченням перед Богом заявляємо, що обвинувачений Шварцбарт не є винуватий.

Французькі судді-громадяни цією формулою ствердили, що той, який до безборонної людини нечайно і підступно віддав сім револьверових стрілів, що знущався над лежачим у калюжі крові, що з висловом негнотомної радості кидався на шию поліцаїв, коли довідався про смерть пок. Петлюри, що той, який допустився самосуду в сім літ після вимкнення одної глави української історії, є невинний. Французькі судді-громадяни своїм вердиктом дали санкцію самосудові і тим самим продовжили ланцюг такого індивідуального й одностороннього „виміру справедливості“.

Чи маємо дивуватися такому обороту справи? Безумовно — ні! Французький суд присяжних має вже вироблену марку „лагідності“. Шварцбарт, допускаючись револьверового нападу на париський вулиці, знав, де він довершує самосуд. Зрештою, французькі громадяни менше доступні для божих наказів і заповідів, а більше для людських аргументів. Такий, а не інший вислід процесу був сподіваний, що більше — був певний. І під тим оглядом невід чіткого сумніви. А певно не мав їх ні обвинувачений, ні ті, що непохитним муром стояли за ним. Не мали сумнівів під тим оглядом і ми. Зрештою, справа засуду чи увільнення Шварцбарта була для нас вповні байдужою. Ніде і ніколи ані одним словом ми не займалися за вироком. Бо й яке значіння, яку вартість має якийнебудь жаршавий морально Шварцбарт в порівнянні з історичною постаттю пок. Петлюри?

Справа Шварцбарта в париському процесі айшла на задній план. Без сумніву, прикрою і болючою для кожного українця була та обставина, що світове жидівство напружило всі свої сили, щоб цього кримінального типу вынести на вершини „ідейного борця“, „героя“, „мстника за кривду жидівської заплями“, а одночасно понизити і заплямити пам'ять і постать справжнього нестомного ідейного борця за велику справу визволення України, всіх її народів, а між ними і жидів. Та й організаторів цього процесу важко було чогось іншого розміривати. Повторилася у ширшому розмірі давняська штайгерія. Оборонці Шварцбарта менше уваги присвятили обороні підсудного, а більше — знеславлення українського імені. До того ж й організатори процесу з українського боку були слабка і неповна. Цю справу взяли у свої руки тісний гурток прихильців і співробітників пок. Петлюри, ставлячи її на розмірно вузькій платформі. Шкаво, що на процес не покликані ані однієї галичанки, хоч десятки тисяч галичан було

на Україні в добі Директорії, хоч деякі з них як наочні свідки вичерпуючо, всесторонньо і безсторонньо могли освітлити цю справу. Видно, що тут була якась постороння рука, видно, що комусь залежало на тому, щоб перед париським судом не явився в характері свідка і одночасно в характері борця за всеукраїнську справу ні один представник Зах. України.

Та сталось. Сумніваємося, чи в Парижі висвітлено справу погромів, чи засовано їх основу і вирішено питання відповідальності. Правда, там являлися жертові жидівських погромів, які ад особу конструували обвинувачення проти української влади з часів Директорії. Українські свідки такого самого погрому не могли явитися з тої простої причини, що вони з розстріланими головами завалили собою підземелля чрезвычайки.

Та ми не маємо на меті, як наші противники, воскрешувати страхоті революції і громадянської війни. Коли згадуємо про це, то тільки тому, щоб зазначити, що париський суд, поминаючи справу Шварцбарта, не мав відповідного достаточного матеріалу для висвітлення справи погромів. Ця справа жде ще свого безстороннього і безпристрасного висвітлення, а її вислідом буде осудження не лише тих варварів-погромників, що виступали під українським іменем, але ще в більшій мірі осуд тих умов, серед яких жив український нарід перед революцією і в часі революції. Безсторонній вислід погромницьких страхіт без сумніву не звільнить від співвідповідальності і самих жидів.

Нам однаково, чи Шварцбарт ходить на волі в ореолі „геройської“ слави, чи він був би засуджений на смерть, чи на тюрем. Не про Шварцбарта йде тут річ, а про далеко більшу і глибшу справу, про справу українсько-жидівських взаємин. А справі наладження добрих взаємин між великою українською більшістю і дрібною жидівською меншістю на українській землі завдали жиди важкий удар. Треба то сказати ясно і виразно. Жиди очорнили перед світом українське ім'я без-

основно і безпричинно. І з якою метою, для якої справи, для якої вищої цілі? Для увільнення Шварцбарта? Смішним було би таке твердження. І без помочі протиукраїнської пропаганди Шварцбарт міг бути увільнений.

Не справа оборони Шварцбарта, але ненависть до українства, але легковаження українського громадянства, але божевільна пристрасть заставила жидів скочити на українців тільки тому, що вони не є державною нацією і не мають екаективної, яка могла би зупинити розгін жидівської фантазії.

Процес Шварцбарта — каже пос. Райх — є проминаючою річю, але співжиття обох народів на одній землі є річю тривалою і є обчислене на довшу мету. Дурниця, що говорили заступники обох сторін в париському суді, це роблене для ефекту хвилі.

Без сумніву, що так, без сумніву дурниця є пописи адвокатів. І ми не звертали на них найменшої уваги. Але ми пильно слідували за становищем жидівської і жидофільської преси, а між іншим і за становищем тієїж самої „Хвилі“, на якій сторінках проповідує згоду пос. Райх (хоч передтим зберігав він гробову мовчанку), за розмірами протиукраїнської пропаганди, веденої жидами, за використанням у ній всіх засобів, усіх імен, всяких дійсних і підбурюваних авторитетів. А це вже хіба не дурниця, не випадковий недогляд, але система. Українському народові зроблено важку кривду, якої ми не можемо сховати до кишені. Великої ваги є справа жидівсько-українських взаємин, але вони мусять формуватися на іншій платформі, як досі. Перш усього для загладження пропасти, яка твориться між українцями і жидами, останні мусять дати сатисфакцію українському народові. А описати цілість жидівсько-українських взаємин мусять прийняти іншу форму і платформу. Жиди мусять зрозуміти, що вони живуть на українській національній території і відповідно до того вести свою політику. Інше все глибше ускладнювання тих взаємин буде неминучим.

Перспективи радянської закордонної політики.

З приводу відкликання Раковського.

Радянський полпред у Парижі, Хр. Раковський, ще тиждень тому, вночі з 15. на 16. жовтня ц. р. нагло покинув урядовий палац на рю Гренель та, не розправавшись з ніким, тихцем виїхав через Берлін у Москву. Але преса цілого світу і досі дуже живо обговорює цю подію, цілком слушно придаючи їй величезне значіння в дальшому розвитку франко-радянських взаємин; ба і не тільки в них — слід булоб додати... Бо ясно, що колиб радянсько-французький конфлікт, котрий тепер наслідком відомого фах раз Раковського а підписанням революційної відозви Комінтерну формально обертається тільки довкруги його особи — мав у будучині закінчитися повним розривом дипломатичних взаємин між Францією і СРСР, то такий факт не був би мало важким і для загального політичного положення в Європі. Тоді — по „ту сторону бар'єри“ попри Англію ступав би довга велика зах-

європейська держава: Франція. А в ділових зносинах з більшовиками залишилися би ще, значить, в Європі — з більших держав тільки Німеччина й Італія. Ось і причина, чому стільки балачок йде в світі про цього, як його наш париський кореспондент називає, „наступника Мазепи“.

Але покищо нема ніяких підстав припускати, що справді дійде аж до повного розриву. Раковський виїхав, його наслідник Довгалевський вже одержав призначення на покинутий пост париського полпреда і сама подія, по суті, нічим не замінена. Скільки дипломатів тепер переводить свої клунки з одного місця на друге!.. Ні Бріян, ні французькі ліві радикали в роді Ерію, де Монзі та ін., ні соціалісти з Блюмом на чолі, бо про комуністів з уваженим Кошеном нічого й казати, ба, навіть сам Пуанкаре, хоч як про це кричать більшовики — себто значить: ніхто з відоміших фран-

цузьких політиків, рішуче не хоче повного розриву дипломатичних взаємин зі СРСР і до такого розриву, по крайній мірі тепер, до нових парламентських виборів у Франції, не прийде.

Але проте сама справа ні крихітку не тратить на своїй вазі, тільки, звичайно, не з цього боку, в який барабаним вогнем б'ють більшовики. Російська емігрантська преса, відповідно до широкої райдуги її політичної окраски, коментуючи — що й казати: надто вже скандальні подробиці, які склалися при викиненні Раковського за шворот з Парижа, робить злорадні гримаси. Зі всіх усюдів так і сипляться іронічні запити. Невже, справді, биті на всі чотири ноги французькі політики такі, мовляв, наївні, що повірили в добросовісність більшовиків: здержатися від підбурюючої пропаганди, коли уперве навіязували з ними дипломатичні зносини? Адже таменицею Полішинелля є факт, що більшовики всім чужостороннім урядам складають такі святошні зобов'язання і ніколи цих зобов'язань не додержують. З англійцями була така сама історія; ще кожен пам'ятає, як Чічерін викручувався „аргументами“, що за вчинки агентів III. інтернаціоналу йому, як представникові уряду СРСР, відповідати не приходиться! Слушна, тому, кара належить: тепер наївним французьким буржуа за їх легковірність. Новий полпред Довгалевський також не буде кращий за Раковського, хоч би як заклалися Чічерін в своїх нотах до французького уряду!..

Розуміється, ні Бріян, ні Пуанкаре, ні навіть найбільш сиренський французький політик не бере серйозно оклепаних більшовицьких преречень про невмішування у внутрішні французькі справи. Раковський-же не підписав відозви III. інтернаціоналу до французьких воєнків: на випадок війни зі СРСР, кидати зброю і переходити на сторону робітничо-селянської армії. Це була відозва, звернена до всіх воєнків цілого світу. Чому, отже, нагло так обрушився французький уряд? Відповідаючи на цей, будь-що-будь слушний запит, всі прихильники удержання добрих франко-радянських взаємин вказують на інтриги Англії в особах Чемберлена, Черчіля і Детердінга. Англійці перекупили — мовляв — усі головні париські пресові органи і перетягнули на свій бік французьку правницю, замагачи до повного розриву дипломатичної „шттики“ між Парижем і Москвою.

Ніде правди діти, всякому путаюшому аж надто добре відома потуга і міць сучасної преси, коли діло в уроблюванні тав. публичної опінії. Однак, як все в світі, і ця потуга має свої природні межі, котрі, коротко кажучи, містяться в ірраціональному розумінні та горячій обороні національного добра, в тому, що кожна пересічна людина з вулиці називає: здоровий інтерес загалу. І коли преса може доказати чудес, пливучи з руслом публичної опінії, то навапни, ніякий, навіть найбільш могутній пресовий апарат, не в силі вбити в голови громадянства переконання про корисність якоїсь тактики політичної, якщо її приємляють, так мовити, вже а щогі не висить у повітрі. Тут маємо до діла з певного роду ірраціональною по-літичною незначайно-вироточеного полі-

ФУТРА ДЕШЕВІ І ДОБРІ

тільки у 750

Артура Пайцера

Тел. 49-72 ЛЬВІВ Тел. 49-72

ПАСАЖ ГАВСМАНА 5.

запас притоки до погрому кельоніау-чи жидиши чисто-українські землі. Така політика нагадує методи, якими нпр. французьку землю заселяли німцями. Террес уявляє що зану саме поглином до нових погромів і каже, що за цієї по-винні би Косенка виселити із Франції. Зізнає є тої думки, що краще було би виселити тих, які заливають кровю па-риські вулиці. Коли Террес починає а-догосувати Шварцбарта як військово-го героя в французьких рядах на салі єдиністю такий рвз, що жандарми му-сять лаяти осіб являють сиромічю. Предсидник по діджашино тиші, закри-тає засідання. В. 3.

3 міської ради в Перемишлі.

Розказання ради й іменування прави-тельственного комісара.

Ми вже повідомляли вчора, що місь-ку раду в Перемишлі розказано й іме-новано правит. комісаром д-ра Каа. Рос-дінського. Його заступниками назна-чені:

Казимир Блевський, заст. прокуратора при окр. суді в Перемишлі й інш. Лю-двик Скорський, управитель державного державного заведення в Перемишлі.

Одночасно проголошено склад прибі-чної ради, до якої входить 3 відпору-чників „Вільному Направу Ріжотипосполі-ти“, 2 відпоручників ППС, 2 відпору-чників Х. Д. 5 жидів і 2 українців, а саме: д-р Володимир Загайкевич і о. д-р Василь Левницький. Характеристична мі, що представники ашехполіяків (2) членів до прибічної ради не прийняли.

СТАН ОБЛОГИ В РУМУНІ.

Льондон, 27. жовтня 1927.

„Дейли Експрес“ подає, що в Румунії проголошено стан облоги. Урядові вій-ська заваля всі прилюдні будинки. А-милітарно багаче опозиційності. У них заведено відому, що звисає паріди при-няти королем кн. Карла. Богато при-няти кн. Карла втекло за кордон.

ЕКСПОЗЕ БЕНЕША.

Прага, 27. жовтня 1927.

Мін. закорд. справ д-р Бенеш в ек-спозе говорив про Лігу Націй, про пере-говори з Ватиканом, про малярську про-тагалу проти ЧСР. Він годиться з Л. Бенешем щодо того, що трактати мож-ли заміняти лише мирним шляхом і за-всероднішном Ліги Націй. Однак про-

паганда за зміною кордонів поступач-нашник: зміряє до пінторення неспокою, щоб виказати, що мир можливий шой-но зі зміною теперішнього стану.

І ФРАНК ДЛЯ ВДОВИ ПО ПЕТЛЮРІ.

Париж, 27. жовтня 1927.

Суд признав формальною вдовою по Пе-тлюрі відшкодування у висоті одного франка (на основі примху процедури).

ВІДОЗВА ПОС. БОЙНА.

Варшава, 27. жовтня 1927.

Віцекарт. сенату Ян. Войко (люд-вещ) у маніфесті до селки осуджує по-літику Вітоса і заявляє, що хоче працю-вати при бої марш. Пілсудського і за-повідати, що видаватиме в Кракові тижи. „Хлоп Польські“. Рівночасно повідомив проз. „Піаста“, що виступає а „Піаста“. Виступлення в „Піаста“ зголосили теж пос. Домбровський, Косидарський і Ма-саніка.

НОВИНКИ.

— Концерт Галі Левницької. Фортеп-іанний вечір нашої піаністки Галі Ле-вницької, про який перед кількома дня-ми була агада в нашому органі, відбо-деться в четвер, дня 3. листопада п. р. в салі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка в год. 8-й вестером. Карти вступу продає Со-юзний Базар, ауд. Руська ч. 20. Дохід з концерту наша талановита піаністка призначила на жертви поєні.

— У Зізд Чесуса. Управа Централь-ного Союзу Українського Студентства ссилкала свій Ч. значиний зізд до Праги. Зізд відбудеться в суботу 29. жовтня п. р. в Грегровій салі „Обєнного Дому“. Початок: 11. год. передшо.

— Важно для студентів у поборозм віці. На основі 57. статті про загальну військову службу відложених речини для відбуття військової служби, а яко-го могли користати студенти анших шкіл, могло бути уділене найвище до 26. року життя. Тепер виробляється но-вела до військового закону, на основі якої відложених речини служби може бути дозволене тільки до 23 літ. Одно-часно а цією зміною проєктується спо-рочення військової служби для студен-тів до 12 місяців.

— Політичний анонім. Заст. премієра Бартель дістав ві Львова анонімний лист, який повідомляв його про діялі центри протидержавної праці. А саме: автор листа найшов на вулиці летучку, яка вилетіла із точки одному доброді-ві на вулиці. Судові знавці ствердили, що почерк листа зовсім подібний до по-черку проф. Вляйке, дітя О. В. П., в якого недавно робили ревізію. Проф. Вляйке рішуче заперече цьому. Поба-чимо, чим ця історія скінчиться.

— Темна хроніка. На Замарстинівсь-ких полях два бандити напали на жо-ніра Бежоровалного і ограбили його. — Після року шукання зловили в рипів-ським повіті бандита Юму, що має на своїй совісті кілька грабіжів. — У Роз-круці, стрілецького пов. замасковані бан-дити вдерлись у білий день до хати го-сподаря Шамка і захопили із скрині 4000 дол. — На Краківській площі у Львові пробив смертельно пожеж торго-вель обраба Кендзерський професійно-го злодія Давдаїнського в суперечці за

молоду легку даму. — Громадянин із Шлявць Ефром Зоненшайн хотів заробити на висадці живого товару, але за-брався до цього так незручно, що на по-го пропозиції один спільник видав його; реалізував 3 міс. в'язниці.

— Смерть малп. У Люблінні помер на западненні легенів найстарший сло-вещський малп Іван Франко, у 86 р. життя. Він був найвишачнішим пред-ставником малпства своєї країни. Сту-дій вичив у віденській Академії. Був реалістом. Відомі є його картини із по-буту в Китаю. Як копії старих італій-ських мистців, головню пенсичкої шко-ли, належав до найкращих майстрів у світі.

— Смерть чеського вченого. У Празі помер у 74-ім р. життя проф. медицини д-р Йосиф Томаер. Він був лікарем вну-трішніх недуг, директором праскої по-ліклініки і автором численних книжок, з яких відома у світі є „Патологія та тералія внутрішніх недуг“. Томаер а-лпів теж кілька книжок а інших ділянках.

— Ювілей нави. По всій Бразилії, а головню в Сан-Паулю приготувались живи до єніт 250-літнього ювілею пер-шої управи кази в цьому краю. Перше кавове дерево засадив там португал-ський капітан Франческо де Мозко. Ві-домо, що кава є головним експортом Бразилії, тому кавові роковини мати-муть величавий офіційний характер.

— Недуга Гайне-Медіна в Бразилії поширюється шораз більше. Від 25-го а-ресня до 1-го жовтня було 41 випадків занедужання, а минулого тижня но-вих 28.

— У Мароко все ще небезпечно. В о-кольні Дуара а Мароко двох кривняків генерального франц. губернатора Стега, вибралось на лова і апади жертвою ту-земців, що їх пірвали. Недавно в околі-ці Каніт туземці пірвали всю франц. ро-дину; родичів убили, а дві доньки вва-ли в погон. Полонені дітята є в неволі великого релігійного брантва.

— Коли Москва „европеїзується“. Пра-да" повідомляє, що комісаріат торгу приділя Москві 250 вагонів убрань. Ме-та того приділу: убрати акалібілше москвичів „до європейськи“, аби в днях торжеств а привезу 10-ліття більшови-цької революції Москва мала святотний вигляд і не разила закордонних де-легатів аиліяними військовими плашами і студентськими рубашами. Нема тепер патомкінських сіл, ате будуть па-тьомкінські парадні строї — а самі більшовицькі Менші.

— За шахське мистецтво. Двадцять партія шахів Альохіна а Капабланкою скінчилась розіграною. Досі такий ви-слід: Альохін 3 виграти, Капабланга 2, 15 розіграних.

— У країні... поезії. У Нью-Йорку за-дичений конкурсу на найкращу поему в честь легу Ліндберга. Першу нагороду: 5000 дол. дістала, як аичить на таких конкурсах... 14-літня учениця в Бруклі-ну Наталія Крапе. Видко, що ніякий справжній поет не в салі був зяятись так високо як ця дітяна, що пішла в своїй уяві за прикладом Ліндберга.

— Рекорди. У Верліні отруївся 62-літ-ній сидельник Шлісальман із своєю жи-нкою а розпущи, що... здох із ушкоблений пее. Все своє майно залишав вони то-варнству опіки над заїртами. — У Ші-яго лічється небаком процес проти великого аматора жінок Альфреда Хер-бетта, який має 12 і то шлюбних. Та рекорд не в цій цифрі, а в чомусь іншо-му. Головиний суддя заявив, що присяж-ними суддями в його процесі буде саме цих 12 жінок. Суддя імовірно думає, що таке товариство не буде в силі порозу-мітись із... задросто і зможе голосува-ти обєктивно. — Ліндберг анігосив у своїй подорожі літаком по Америці 82 відчитів перед 30 міль. слухачів — циф-рою, якою не може почванитись досі ві-одки промовець ні володар. — У Лон-доні вийшла замуж 65-літня вдова Анна Хью аа 26-літнього молодця Стюард, який не алакомився на її віно, бо вона біла, але... таки справді в ній закоха-ся, зірвавши аручини а молодого ді-тячиною.

— Сайтова волчина. Ахмет Паша за-лпив на конгресі кемалістичної партії а Ангорі, що турецький уряд займеться справою, як аступити арабську азуку азукою російською. — Дню Атлантій-ського Океану від Караїбського моря до Антилльських островів порушене земле-трусом. — Лондонська преса передає чутки про можливі зміни а аяга. кабін-еті. — Підіас перегонів на мотоцикла-тах у Лонінграді згинув відомий спор-товець Лерхе. — В Японії почалась ве-личі морські маневри а присутності ім-ператора; участь бере 170 кораблів. — В америк. стейті Вермонт передовили контрабандистів опія а краєм вартос-ті 750.000 дол. — Помер брат аяга, ко-ролевої марія Кембрідж, що шлісь ві-дним відірієс свого нин. походження. — Мексиканські війська чапали сіл прова-

дом ген. Гомеца на федеральні війська а стейті Вера Кресо і побили їх. — У Москві асудили три особи на смерті за шпигунство в користь Англії. — Най-вищий присуд суду а стейті Миссисіпі заборонив доступ до прилюдних шкіл дітям китайських осадників, де вчаться діти білі; китайські діти ходитимуть до шкіл негрів. — У Цюнотах хтось винив недоволю посаджений „єсперантський“ дуб. — 6 тутья, що Вільгельм II пере-вів відомолджуюту операцію на дома-гання жінки.

— 3 кіна. Небаком у кіні „Лев“ мо-гутня любовна драма на тлі шпигунсь-кої історії „Готель Імперіаль“ а Полю Негрі. — У кіні „Аполло“ прегарна дра-ма на підставі поези Коварда „Поміла-на ніч“ із слазним: Поль Ріхтером, Лі-лі Дамітою і Гаррі Лідтке.

— На закінчення „Місляч Книжки“ ТОВАРИСЬ СХОДИНИ в такийм у-ляджує Владивича Кооператива „Чер-вона Калина“ а саялах „Української Бе-сіді“ у Львові, в суботу, дня 29. п. м. Запрошення а Адміністрації „Чера. Ка-лпні“, Руська 18, 1.

Організаційний рух.

Повітовий Народний Зізд УНДО в Тер-нополі.

В середу, дня 19. жовтня 1927 р. від-бувся а Тернополі Повітовий Народний Зізд Українського Національно-Демо-кратичного Обєднання Тернопільщини. У Зізді ваяло участь 136 делегатів і де-легатів зі 45 громад тернопільського і микунинського судових повітів, в цьо-му понад 100 селян, між ними кількана-цять селян; решту творили інтеліген-ти, між ними 6 священників зі сіл. Всі прибули спеціально на Зізд мико пиль-них полевих робіт. Зізд відкрив відпо-відною промовою голова Повітового На-роднього Комітету УНДО на тернопіль-ський повіт адвокат д-р Степан Баран, по чім вибрано президія зізду а скла-ді: о. Степан Воше, парох а Ігровиці, Іа Кручовий, господар а Березовиці Вели-кої, Микола Зварич, господар а Ізачові Горішнього, Секретарем зізду був п. О-сип Павлишин, зльопантований народній учитель, тепер дуже діланий коопера-тор у Товстолузі.

Реферат про політичне положення у-країнського народу в межах Польщі ціл-теперішню пору анігосив д-р Ст. Ба-ран, а описав азад подрібний авіт а ді-яльності Повітового Народного Комі-тету Українського Національно-Демо-кратичного Обєднання на тернопіль-ський повіт за час від початку тернів 1926 до половини жовтня 1927. З цього обширного авіту нашої повітової парті-ної управи аймаємо деякі інтереси дані.

Пов. Нар. Комітет УНДО а Тернополі відбув у тому часі всім чергових засі-дань, на яких погоджував біжучі парті-йні справи і амічував план дальшої політичної роботи в повіті. В діловому році уладив цей Комітет кілька великих маніфестаційних віч а політичних спра-вах під фірмою Українського Національ-но-Демократичного Обєднання, а іменою в червні 1926 велике політичне віче в Тернополі, на котрому реферували го-лова партії УНДО д-р Дмитро Левниць-кий, пос. Сергія Хруцький і д-р Степан Баран. Дня 16. червня 1926 Жіноча Сек-ція при Пов. Нар. Комітеті ссилкала пер-ше аагалі а історії нашої партії полі-тичне жіноче віче а краю під пралором У. Н. Д. Обєднання в Тернополі, котре пройшло а великим успіхом при участі понад 600 селянок зі сіл тернопільсько-го повіту. Реферували тоді п. сенатор-ка Олена Левчанівська, п. Блянка Ва-ранова а Тернополі, п. Ольга Богаче-ська зі Струсова і редакторка „Жіночої Доли“ п. Олена Кисілевська а Коломиї. Характеристично, що склякане півише а партійдо конкурентійних цілах жіно-че віче Уар. Рад. Соп. Партії а Тернопо-лі не відбулося бо на нього явилоса во-до кілька учасників. Дня 3. липня 1927 відбулося маніфестаційне віче а Микунинських сіл сіл микунинського судово-го повіту, де реферувал д-р Ст. Баран. В жовтні 1926 відбулося два великі полі-тичні віча, одно в Тернополі, друге в Микунинських, реферувал на обох вічах д-р Ст. Баран. В січні 1927 відбулося а Тернополі віче українського тернопіль-ського мішанства а шлях його політич-ної організації а рядах УНДО, на яко-му реферували д-р Ст. Баран про полі-тичне положення, а п. Олександ Черва-ський зі Львова про програму і орг-

ської мови. Домагань урядування в українській мові появляється шораз менше, а крім того український за-гал заів одну дуже скандальну по-ведінку в дальшій сфері публичного життя, а саме: українська публіка починає вживати на адресах усяких поштових посилок навіть звичай-них листів, часописів і т. д. поль-ської мови. Роблять це політичні партії, установи і визначні навіть одиниці. Оправдується така пове-ділка загально тим, що листи адре-совані по українськи пропадають і т. д. Дійшло до того, що маємо те-пер, а імено: до повного майже обєднення а навіть знесення зако-нами і розпорядками уряду усяких прав української мови в обороті поштовім і залізничім. Можна сімо сказати, що польський законода-вець і виконавець закону виснував аше у формі закону і розпорядків прями консеквенцію з того, що вже передтим принесла практика шо-демічного життя. Ми констатували лише факти і, надіємося, зовсім правдиво. Нація мусить подякува-ти собі сама за те, що приготувала своєю невідомістю, немудрим о-портунизмом і зайвим запобіганням польської ааси. Чи могла україн-ська адвокатура зробити багато для протидіяння аду. Мусимо стверди-ти ось що: українська адвокатура

сповнила усе, що в тій справі могла і повинна була сповнити. Досить згадати про лінію оборони, яку за-няли українські оборонці в усяких політичних процесах, а під тою лі-нією розуміємо не тільки мерито-ричне ставлення квістії, але також і формальне, щодо пошанування прав української мови. Ці оборони виказали, що корисніше було для підсудних, коли їх оборонці стави-ли квістію ясно і рішучо. Багато більше шанував кожний польський суддя і урядовець того українсько-го адвоката і ту українську сторо-ну, що тримали себе гідно і шану-вали свою мову. Треба пригадати, що український адвокатури Галичи-ни доводиться тепер реалізувати права своєї мови серед багато важ-ких обставин, як колись за Австрії. Передовсім треба завжди і всюдн ставити домагання урядування та-кож в українській мові. Рутиня, яку в тій справі мала австрійська адво-катура, була зовсім інша, бо вистар-чало писати і говорити даною мо-вою, щоб в ній спричинити уряду-вання. Українець адвокат мусить те-пер побороти передовсім свою влас-ну навичку. А тут треба ще рахува-тися із клієнтом, як з одиницею, так і з цілим колективом і заедно підтримувати його.

(Продовження буде.)

„ОЛЬКА“ НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ТРИКОТАЖІ РИНОК 35.

біля „Народної Торговлі“

визаліє УНДО. Тоді вибрано окремих міських партійний Комітет УНДО на місто Тернопіль, на чолі якого ставився голова д-р Остап Постригач. В травні 1927 відбулися два великі повітові віча УНДО, одне в Тернополі, друге в Микунинцях; на обох реферували д-р Ст. Баран про громадські вибори. Протягом місяців травня, червня, липня і серпня 1927 узяв пов. Нар. Комітет УНДО 40 віч і виборчих зборів в поодиноких громадах тернопільського повіту, на яких про програму і організацію УНДО на селі та про громадські вибори реферували п. Василь Бачинський, що з рамені пов. Нар. Комітету УНДО в Тернополі обіймав тоді цілу тернопільський повіт. В акції громадських виборів брав участь також д-р Іван Якимчук, а на терені міста Тернополя як голова міського комітету д-р Остап Постригач. На загал задачки організаційної праці пов. Нар. Комітету УНДО в Тернополі громадські вибори вихали для нас корисно, за винятком кількох випадків громад, де ми програли з причини виборчих надужити і несподівано наших місцевих людей.

Крім цього пов. Нар. Комітет УНДО в Тернополі обслуговував по своїм силам і сусідні повіти і з його доручення згадує в доручення Центр. Комітету УНДО реферували на повітових партійних візках згідно віч УНДО 18. жовтня 1926 в Збаражі на пов. Нар. Зіаді д-р Ст. Баран і п. Влішка Баранова, 9. липня 1926 на пов. Нар. Зіаді в Грималові д-р Ст. Баран, на повітовому вічу УНДО в Збаражі в квітні 1927 д-р Ст. Баран і на пов. Нар. Зіаді в Скалаті 31. липня 1927 д-р Ст. Баран і п. Василь Бачинський. З рамені пов. Нар. Комітету виготовлено понад 50 виборчих протестів не тільки з Тернопільщини, але і з сусідніх повітів та дуже часто інтерв'ювано в політичних і виборчих справах в Старості і Воспідеті — інтерв'ювали д-р Ст. Баран а по часті п. Василь Бачинський.

З кінцем жовтня 1926 засновано при пов. Нар. Комітеті в Тернополі жіночу секцію під проводом п. Влішки Баранової для політичної пропаганди серед жіноцтва і приєднування членів жінок до Українського Національно-Демократичного Об'єднання. Звіт з діяльності цієї Секції за час від травня 1926 до червня 1927 виголосила на пов. Нар. Зіаді секретарка Секції п. Ольга Буднова. Ця Секція мала свою Управу під доглядом пов. Нар. Комітету, котра відбула 12 нарад і сесій в організації і програмах політичних справах 26 сходів жінок, пераз дуже численних, в Тернополі і в деяких селах Тернопільщини. На сходинах реферували про справи організації, про біжучі справи політичні про справи дошкільного виховання, про історію українського народу і т. д. Реферували члени Секції п. Влішка Баранова, Августина Хомова, Ольга Буднова, Катерина Сембакова і Ольга Качинська, всі в Тернополі та Ольга Богачевська зі Струсова. Крім цього, як сказано вище, Секція влаштувала 16. червня 1926 в Тернополі перше політичне жіноче віче УНДО в краю та вислала делегатки на жіночі віча в сусідні повіти. З рамені Секції реферувала п. Влішка Баранова на Повітовім Жіночім Вічу в Тернополі дня 24. травня 1927 і на жіночій вічу в Струсові дня 3. липня 1927 р.

Щодо міжпартійних відносин в повіті, то величезну перевагу серед нашого селіцтва в тернопільському політичному повіті має Українське Національно-Демократичне Об'єднання за винятком кількох громад, де перевагу мають радикали. Комуністичні за винятком одного Чистилова а почасті Яковець, віде не мають впливу і тернопільський повіт не перед війною національно зовсім освідомлений не має ґрунту для селіцької агітації, яка жирус тільки в деяких москвофільських селах в краю, а тамих тут перед війною не було і очевидно нема тепер.

Над всім розвивається широка дискусія в ній забирали голою п. Влішка Баранова, Василь Бачинський, Іван О-

нуферко сип Івана, Василь Дрогобицький, Михайло Анткін і інші. Замітною була промова п. Михайла Анткова, селіщина з Острова, котрий поставив внесок, який і перейшов, щоби при пов. Нар. Комітеті утворити партійний суд, а тієї цілі, щоби наше громадянство привичкало до політичної партійної карності. По переведенні дискусії вибрано через акумуляцію головою пов. Нар. Комітету УНДО на тернопільський повіт д-ра Степана Барана, а опісля членів цього комітету, котрий по віаді укомп'юнтувався як слідує: заступники голови 1) д-р Остап Постригач, канд. адв. в Тернополі, 2) д-р Роман Слюзар, адв. в Микунинцях, секретарі: 3) д-р Іван Якимчук, адв. в Тернополі, 4) Василь Бачинський, канд. адв. в Тернополі, 5) скарбник Василь Волюх, господар в Кутівцях, члени: 6) о. Степан Вонс, парох в Ігрові, 7) Микола Зварич, господар в Івачові Горішнім, 8) Іван Кручовий господар в Березовні Великій, 9) Антін Куцько, господар і член Центрального Комітету УНДО в Чернівцях Руським, 10) Осип Павлович кооператор у Товстолузі, 11) Андрій Фалендик, будівничий і аластитель реальності в Тернополі, 12) Осип Феденчик, мішанин в Микунинцях, 13) Влішка Баранова в Тернополі, 14) Марія Лихманова, жінка майстра столярського в Тернополі і 15) Павліна Маркова, гадина в Петрикові та як заступниці: Августина Хомова, жінка проф. гімназійного в Тернополі і Ольга Кручова, укінчала семінарстка в Березовні Великій. На тім закінчено пов. Нар. Зіад промовою предсідника о. Степана Вонса.

В середу 26. жовтня 1927 відбудеться заходом пов. Нар. Комітету УНДО велике політичне віче, на котре запрошено голову партії д-ра Дмитра Левинського і референтів Центр. Ком. УНДО.

Зі спорту.

„Лехія“ — „Україна“.

В неділю 30. жовтня в год. 11. рано відбудуться на площі „Сокола-Батька“ відплатні м'ячеві змагання між ЛКС „Лехією“ й „Україною“. По фатальній весняній програній (0 : 1 і 0 : 2) зуміла „Україна“ на останніх змаганнях вийти з почесним ремісисом вислдом 1 : 1. Масмо надію, що в неділю „Україна“ доведе з себе всіх сил, щоби довести, що є дійсно рівноправним противником „Лехії“.

† Посмертні згадки.

о. Амброзій Рибак, парох Соснова, солітник Митрополічної Консисторії, помер у Львові 26. жовтня ц. р. вечером заостротрий сьятими Тайнами. Похорони відбудуться в Соснові (повіт Підгайці) зя. сьятця Демиса або Підгайці) в суботу 29. жовтня рано, коли то з церкви спровадять тільні останки Покійника до родинної гробниці В. . П.

ПОМИНАЛЬНЕ ВОГОСЛУЖЕННЯ

за померлих членів Товариства „РІДНА ШКОЛА“
відправитися дня 2. XI. 1927 в год. 8 й рано в церкві Преображенській вул. Краківська — на яке запрошує Шановних Делегатів Кружків і Членів Товариства
Головна Управа „Рідної Школи“.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Товариства „Львівський Божий“ відбудуться 4. листопада в год. 18-й в малій салі Муз. інституту у Львові. Всіх членів просить о участь. — Виділі. 818
Позор! Співачі! Наук.-забавовий Кружок Т-ва „Зоря“ у Львові подає до відома, що від дня 17. X. 1927 відновлено мужеський хор. Просимо усіх буваших, охочих членів-співачів зголошуватися. — Рівнож подається до загального відома, що від дня 1. XI. ц. р. розпочинається курс танців. Вписи на танці приймається, що-дня в Товаристві „Зоря“ від год. 7-9 вечером. — Виділі Наук.-забав. Кружка. 824 1-2

Виставка української книжки і преси влаштована Філією „Просвіти“ в Станіславові, отворена щоденно від 1. XI. до 7. XI. 1927 в залах „Української Весіли“ при вул. Голуховського ч. 20, 1. пов. від год. 9. рано до год. 9-ої вечером.

ДРІБНІ ОГолошення.

ПОШУКУЄТЬСЯ жінка, що зячалась би домою і дитиною. Зголошення між 2-3. Яримович, Львів, Доматалчін 3. 806 2-2

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прешійній продає за готівку і на рати від десятиків літ з найліпшої сторони зясна фірма Іван Зальтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 32-2

ФІЛЬВАРОК 110 морґів разом з будинками негайно на продаж в Радехівщині 14 км. від залізничної стації по 110 ам. дол. морґ, земля пісоквата і чорнозем, блищі інформації А. Саган, Радехів. 823

ІНТЕЛІГЕНТНА самітна жінка, середніх літ, сирота по сязищенку, пошукує місця до заряду домою. Зголошення до Адміністрації „для Ольги“. 821 1-2

АГЕНТІВ до продажі машин і бюрових артикулів, негайно приймає Ю. Ломага Сенкевича 9. 1-2

ОГолошення.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 46.

646 Переселення Рентґеном 22-24

ДЕНТИСТ

В. ЛЬОКЕР в Станіславові

вул. Собіського 14.

Спеціальність: білі корони, штучні зуби без піднебіння, містки без корон і білення зубів. — Приступні ціли — до 794 гідні услія. 20-2

АДВОКАТ

д-р Волод. Старосольський

вернув і веде від 20. жовтня 1927. свою передвоєнну адвокатську канцелярію у Львові при вул. Крашевського 23/II.

Вже вийшов
Історичний
Календар-Альманах
Червоної Калини

на рік 1928.

Ціна 3 зол. з пересилкою 3 50 зол.

З приводу

МІСЯЦЯ КНИЖКИ

можна набути

в Адміністрації „Діло“ Львів
Ринок ч. 10 II. пов.

слідує книжки:

Б. Чикаленко: Спогади I—III часті (виперується, зол. 8 00)

М. Возняк: Шевченко і книжка Репіна 1 50

Г. Врасок: Безпутні (сучасна фільма) 0 60

Служа Божа св. Іоанна Золотоустого зі службами ріжних намірень українською мовою у перекладі о. д-ра Яр. Левинського 2 50

Вистане вислати листівку, а вилежема відворотною поштою за посліплатою.

ЛІКЕРИ зробити дома ЛІКЕРИ

у 70 ріжних смаках „STELLA“ в 70 ріжних смаках

до набуття в аптечних складах.

Головний В. Г. Мушинський в Перемислі, склад для П. Т. кооператива і торговель відпо- 567 відний опуст. 12-2

ФУТРА

перероблює, модво і зі смаком, також виконує нові креції по приступних цілах, першорядна солідна кушнірська робітня

Францішок Ільницький

Львів, Лєгіонів 3 — Шайнохи 2а подвір'ю.

Чи розумієте вагу кооперації?

Якщо так, то Ви будете купувати набіл, головню

найліпше десерове масло

тільки в склепах

„МАСЛОСОЮЗ“

Львів:

Ринок ч. 10. — Костюшки 1. а. — Сапіги ч. 21.
Зіблікевича ч. 49. — Жовківська ч. 11.

Стрий	Станіславів	Колонія
Шевченка ч. 5.	Собіського ч. 28.	Шевченка ч. 25.
Тернопіль	Перемишль	Самбір
Міцкевича ч. 41.	Ринок ч. 23.	Костюшки ч. 11 а.
Дрогобич	Зелемянка	Яремче
Стрийська ч. 14.	(сезоново)	(сезоново)

Уже вийшло 2-ге число місячника:

„ЖИТТЯ І ЗНАННЯ“

На його зміст складаються статті І. Раковського: 3 життя і знання: 1. Штучна нафта. 2. Причини повни (10 ілюстрацій). — В. Воробця: Пересаджування аз жєж (5 ілюстрацій). — І. Крипакевича: Міста і промисл за княжих часів (9 ілюстрацій). — А. Голубця: Пам'ятники манулого України в Західній Європі (5 ілюстрацій). — В. Дорошенка: О. Кобиланська (з портретом). — І. Мельника: Спомири з подорожі на Камчатку (8 ілюстрацій і мапа). — А. Маріжніого: Бурсах. Роман (2 ілюстрації). — Всесвітня Географічна загадка.

Спішити з передплатою, яка виносить на рік 18 зол., на 6 місяців 9 зол., на 3 місяці 3 зол., поодинокі число 1 50 зол.

Замовляти: Т-во „Просв.-та“, Львів, Ринок ч. 10, II. пов.